

SZAFKA – BIURKO

Szafkę-biurko (rys. 1-2) można wykonać z gotowych już obrobionych elementów drewna dostępnych do nabycia w sklepach Biura Zbytu Drewna i tamże poprzecznicę je do wymaganych wymiarów.

Szafka-biurko składa się z dwóch zasadniczych części: szafki z półkami i połączonej z nią na zawiasy płyty stołowej z dodatkową nogą. Szafka jest wykonana z listew i płyt pilśniowych, a płyta stołowa z grubszej sklejki albo płyty stolarskiej, dodatkowa noga również z listwy o takim samym przekroju jak i nogi szafki.

Wszystkie elementy szafki-biurka są połączone za pomocą kleju i gwoździ, a zawiasy za pomocą wkretek. Zamiast gwoździ można użyć do połączenia wymienionych elementów wkretek, które są nieco droższe, ale dają połączenia trwalsze i mocniejsze.

Szafkę-biurko można zabarwić powierzchniowo roztworem barwnika naturalnego w wodzie albo syntetycznego w spirytusie (orzechowego lub mahoniowego) i zaciągnąć ją politurą albo lakierem bezbarwnym.

Nabywając materiały w sklepie, trzeba mieć sporządzone zestawienie potrzebnych do budowy szafki-biurka elementów drewnianych, w którym powinny być wymienione: rodzaj wyrobu (deska, listwa, płyta, sklejka) dokładne wymiary (długość, szerokość i grubość), ilość sztuk i przeznaczenie każdego elementu drewna (na nogi szafki, na boki, na płytę wierzchnią itp.). Trzeba być również przygotowanym i na to, że nie wszystkie elementy o wymiarach podanych w zestawieniu będą akurat na składzie, że często trzeba przystosować je do wymiarów, jakie są aktualnie do nabycia, oczywiście z tym zastrze-

żeniem, żeby różnice te nie były zbyt duże (2–3 mm, wyjątkowo 5 mm).

Często również trzeba łączyć wymiary jednakowych elementów na szerokość lub na grubość dla ekonomiczniejszego wykorzystania materiałów i dla obniżenia ich kosztów. Np. jeżeli są potrzebne listwy pod półki o ϕ 25×20 mm, a w sklepie znajdują się listwy o ϕ 55×20 mm, to oczywiście można je po zakupieniu poprzecznicę (na miejscu w sklepie) do wymiarów wymaganych i nie tracić czasu na szukanie innych przekrojów.

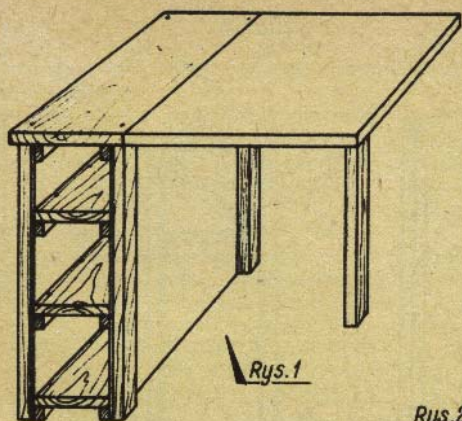
Przy wybieraniu materiałów trzeba zwracać uwagę, aby nie brać zbyt dużych nadmiarów na długość lub na szerokość, gdyż podraża to koszt nabywanych elementów i wymaga dodatkowej ich obróbki.

Do wykonania szafki-biurka potrzebne będą następujące rodzaje i wymiary drewna.

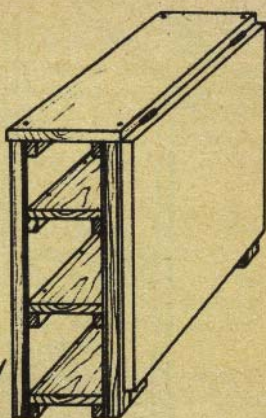
1. Listwy sosnowe o wymiarze 40×30×700 mm (5 szt.) na nogi.
2. Listwy sosnowe o wymiarze 25×20×500 mm (8 szt.) pod półki.
3. Listwy sosnowe o wymiarze 40×30×110 mm (2 szt.) na gniazdo. Listwy sosnowe o wym. 40×30×40 mm (2 szt.) na gniazdo.
4. Sklejka lub płyta pilśniowa twarda o wymiarze 500×700×4 mm (2 szt.) na szersze boki szafki.
5. Sklejka lub płyta pilśniowa twarda o wym. 290×700 mm (1 szt.) na tylną ściankę szafki.
6. Deski sosnowe o wymiarze 220×500×15/18 mm (3 szt.) na półki.
7. Sklejka z drewna iglastego lub płyta stolarska o wym. 300×550×20 mm (1 szt.) na wierzch szafki.
8. Sklejka z drewna iglastego lub płyta stolarska o wym. 550×650×20 mm (1 szt.) na płytę stołu (ruchołą).

W razie braku listew sosnowych można zastąpić je listwami świerkowymi nieco większej (2–3 mm) grubości i szerokości.

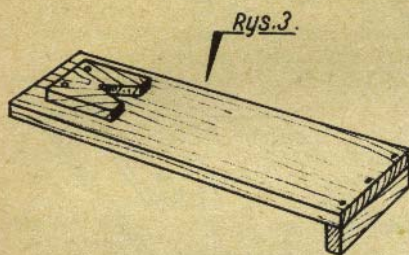
Wybierane elementy nie powinny zawierać zbyt dużo sęków (najwyżej 1–2 małych, zdrowych sę-

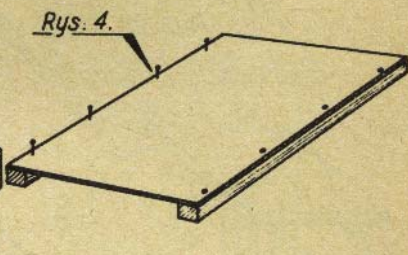
Rys. 1

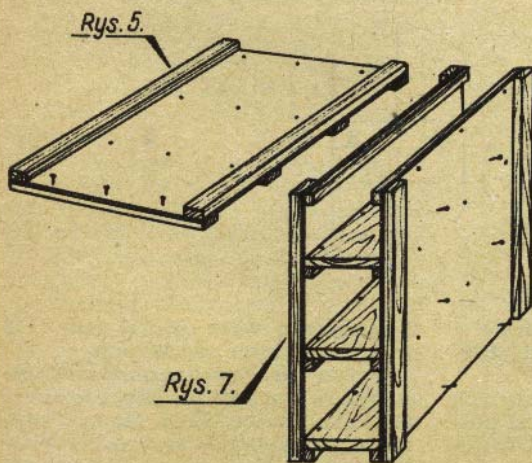
Rys. 2

Rys. 3

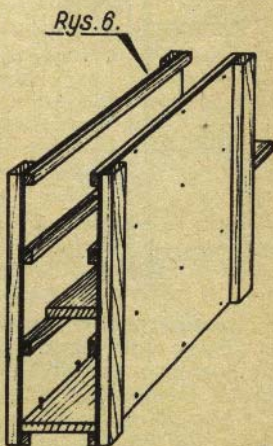

Rys. 4

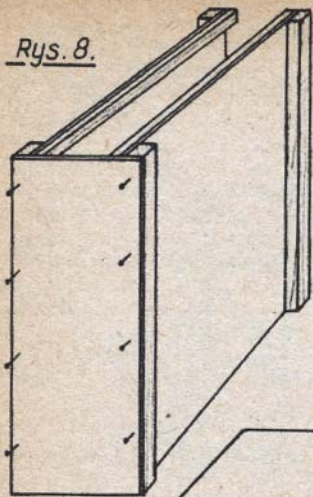
Rys. 5

Rys. 7

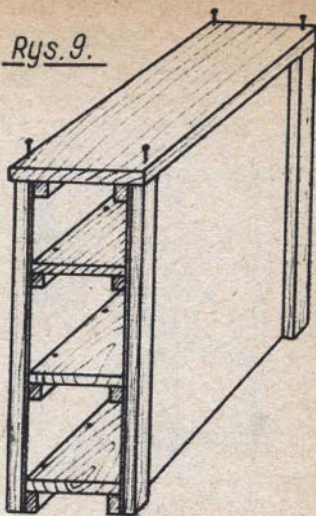

Rys. 6

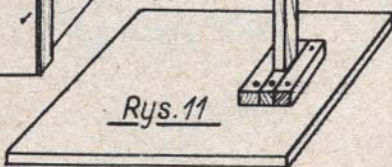
Rys. 8.

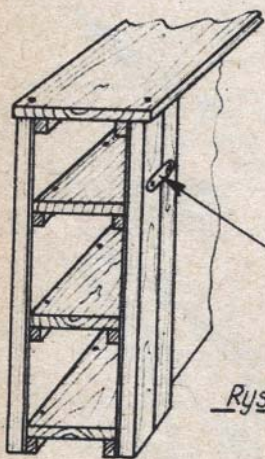
Rys. 9.

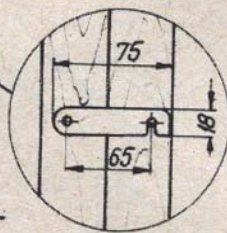
Rys. 11

Rys. 10.

Rys. 12.

ków, wrośniętych w drzewo na 1 metr listwy lub deski) ani żadnych głębokich pęknięć.

Oprócz elementów drewnianych należy zakupić 0,25 kg gwoździ długości 45—50 mm albo paczkę wkrętek o tych samych wymiarach, następnie kleju kazeinowego 0,15 kg,

2 zawiasy o wym. 50×18 mm i 12 wkrętek o wym. 4×30 mm.

Trzeba również zgromadzić następujące narzędzia: piłę odsadnicę albo grzbietnicę, strug gładzik, dłuto, młotek, obcęgi, śrubokręt, wiertarkę, kołec, kątownik i linię z podziałką milimetrową.

Potrzebny będzie również pędzel do kleju, papier ścierny nr 1 i 0, tampony do nakładania barwnika oraz — w razie trwałego wykończenia powierzchni szafki — 0,35 kg lakieru bezbarwnego albo 0,20 kg politory.

Zakupione w sklepie elementy drzewne nie są niestety tak równo wygładzone, aby można je było od razu sklejać i zbijać gwoździakami albo łączyć wkładkami i zabarwiać na wybrany kolor. Trzeba po prostu wykończyć ich powierzchnie strugiem gładzikiem i wyszlifować je ściernym papierem nawiniętym na klocek drewna. Wykonanie tych czynności ułatwi nam zwykła deska z przybitą do niej rozpórką (rys. 3), którą kładziemy na stole albo ławce i unieruchamiamy za pomocą ścisku albo w inny sposób. Na tym prymitywnym warsztaciku wygładzimy i wyszlifujemy powierzchnie listew, desek i przekroje płyt, a następnie połączymy je klejem i gwoździami albo wkładkami.

Przedtem jednak trzeba przeznaczone do łączenia elementy ułożyć i wzajemnie do siebie dopasować, a zwłaszcza wyznaczyć miejsca, w których będą wbijane gwoździe albo wkręcane wkładki. W tym ostatnim wypadku trzeba w wyznaczonych miejscach ponawierać otwory o średnicy równej grubości wkładki w części nie gwintowanej i o głębokości odpowiadającej jej długości (tj. części nie nagwintowanej).

Po dopasowaniu elementów i przygotowaniu ich do łączenia (wyznaczeniu miejsc na wbicie gwoździ lub wywierceniu otworów na wkładki) przystępujemy do łączenia elementów i wykończenia szafki w następującej kolejności:

1. Przybijamy albo przykręcamy (po uprzednim posmarowaniu listew klejem szerszy bok szafki do dwóch listew-nózek (rys. 4). Następnie przybijamy do tegoż boku listwy pod półki, (rys. 5) najpierw górną, potem dolną i wreszcie dwie środkowe (w równych od nich odstępach),

i pozostawiamy połączone w ten sposób elementy aż do zupełnego wyschnięcia kleju.

2. W podobny sposób przymocowujemy listwy do drugiego boku szafki i wysuszamy go.

3. Ustawiamy oba boki szafki w pozycji stojącej i przymocowujemy do przybitych listew półki, zaczynając od dołu (rys. 6). Półki przymocowujemy tylko na końcach listew.

4. Do przymocowanych półek przybijamy od zewnątrz boki szafki (w dwóch punktach) (rys. 7).

5. Następnie przymocowujemy do nich i do półek tylną ściankę szafki, tak aby zakryła powierzchnię obu nóżek (rys. 8).

6. Ustawiamy szafkę w położeniu normalnym i przymocowujemy do niej wierzchnią płytę (do nóżek i listew podłużnych) (rys. 9).

7. Do płyty stołu przymocowujemy na klej 4 krótkie listewki, które utworzą nam gniazdo dla dodatkowej nogi (rys. 10).

Wyznaczamy dokładnie miejsce na zawiasy na bokach płyt (wierzchu szafki i płyty stołu), wpuszczamy je w głąb na grubość skrzydełek i przykręcamy wkładkami najpierw z jednej strony, a następnie z drugiej.

9. Unosimy przykręconą do zawias płytę stołu i osadzamy w gnieździe nogę (rys. 11).

10. Umiejscawiamy nogę dodatkową obok nogi szafki za pomocą tzw. zakrętki przymocowanej wkładką do nogi stałej (rys. 12).

11. Oczyszczamy całą szafkę-biurko z resztek kleju i wygładzamy lekko papierem ściernym.

12. Tamponem waty zawiniętym w szmatkę nasycamy zewnętrzne i wewnętrzne powierzchnie szafki, płyty stołowej i nóżek roztworem barwiącym (wodnym lub spirytusowym).

13. Wcieramy w te powierzchnie pokost i zaciągamy je politurą średniej gęstości albo malujemy bezbarwnym lakierem (dwukrotnie).

Stefan Ważyński